

UVOD

Razni autori koriste različite izraze kada žele da izraze pojam razmene robe i usluge i kapitala između zemalja. Tako se mogu sresti izrazi spoljna trgovina, međunarodna trgovina, ekonomske transakcije sa inostranstvom, međunarodni biznis, ili neke druge varijante. Ovo pokazuje da pomenuti izrazi menjaju svoj značaj ne samo u zavisnosti od materije koju autor obrađuje, već i od društveno-ekonomskog okvira, regionalnog i nacionalnog značenja za pojedine pojmove.

Definisanje međunarodnog biznisa i trgovine nije lak zadatak, a naročito ako to treba učiniti na relativno sažet način, pre svega zbog toga što se radi o kompleksnoj delatnosti, o specifičnoj terminologiji, kako ekonomski tako i pravno. Takođe, radi se i o posebnim metodološkim teškoćama, s obzirom na to da su različiti i specifični subjekti međunarodnog poslovanja, nivo razmatranja, kao i aspekti pod kojima se trgovina i njeni rezultati mogu posmatrati.

Uobičajeno je da se ovaj problem rešava sažetom i pojednostavljenom definicijom. Polazi se od integralnog koncepta trgovine kao privredne delatnosti i ukazuje se na njenu ulogu u okviru društvene reprodukcije. Nakon toga se uporednom analizom i kompariranjem trgovinskih funkcija, poslova i zadataka ukazuje na specifičnosti međunarodne trgovine u odnosu na unutrašnju.

U društvenoj podeli rada, trgovina se bavi prometnom delatnošću, odnosno kupovinom i prodajom robe i usluga za potrebe odgovarajućih subjekata, bilo za proizvodnu ili ličnu potrošnju.

Modaliteti trgovine mogu biti različiti: unutrašnja trgovina, spoljna trgovina, trgovina robama, uslugama, trgovina na veliko i na malo i sl. Trgovina je nastala kao rezultat savremene društvene podele rada. Međutim, trgovina istovremeno tu podelu rada omogućuje i dalje razvija sa tehničkog, ekonomskog i drugih aspekata, čime se osmišljavaju i razvijaju potrebe i ukusi potrošača, konkurentnost, a proizvodnja prilagođava tehnologiji i tržištu. Prilagodljivost trgovine tržištu i potrebama potrošača veća je nego prilagodljivost proizvođača. Trgovina ova prilagođavanja može obaviti u kraćem vremenu i uz manja ulaganja finansijskih sredstava.¹